

УМОВИ ПЕРЕХОДУ НА МСФЗ: ІНСОРСИНГ, АУТСОРСИНГ ТА КОСОРСИНГ

Для України європейська інтеграція – це шлях модернізації економіки, подолання технологічної відсталості бізнес-процесів, залучення іноземних інвестицій і новітніх технологій, підвищення конкурентоспроможності вітчизняних товаровиробників, вихід на світові товарні та фінансові ринки. В цих умовах актуальними стають питання орієнтації на діючу в провідних країнах світу модель соціально-економічного розвитку, що призводить до необхідності здійснення реформ у вітчизняній системі обліку шляхом адаптації її до міжнародних стандартів фінансової звітності.

Закон України «Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» (№ 1629-IV) від 18.03.2004 р. визначив бухгалтерський облік однією з пріоритетних сфер, у яких здійснюється адаптація законодавства України до законодавства Європейського Союзу (ЄС). А розроблена Стратегія застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні (розпорядження КМУ № 911–р). 24.10.2007 р. спрямована на вдосконалення системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні з урахуванням вимог міжнародних стандартів і законодавства ЄС.

В межах реформи бухгалтерського обліку Закон України «Про бухгалтерській облік і фінансову звітність» від 16.07.1999 р. № 996-XIV доповнено статтею 12-1 «Застосування міжнародних стандартів», що зумовило потребу розгляду передумов, порядку, термінів та особливостей впровадження МСФЗ в Україні.

Крім того Спільний лист Національного банку України (№12-208/1757-14830), Міністерства фінансів України (№ 31-08410-06-5/30523), Державної служби статистики України (№ 04/4-07/702) «Про застосування міжнародних стандартів фінансової звітності» визначив суб'єктів господарювання, які обов'язково застосовують МСФЗ: публічні акціонерні товариства, банки, страховики, суб'єкти господарювання цінні папери яких обертаються на міжнародних фондових ринках та підприємства з іноземними інвестиціями; особливості першого застосування МСФЗ; терміни й умови переходу на МСФЗ.

В практиці діяльності суб'єктів господарювання та в науковій літературі розрізняють три основних варіанти організації процесу переходу до складання фінансової звітності згідно з МСФЗ: інсорсинг, аутсорсинг та косорсинг.

Інсорсинг (англ. *insourcing (in-source-using)*) – це передача певних функцій у межах компанії одному або декільком виконавцям (окремому підрозділу). Інсорсинг передбачає здійснення переходу на складання МСФЗ-звітності силами компанії, тобто самостійно. При наявності кваліфікованих штатних фахівців з МСФЗ вибір варіанта інсорсингу представляється виправданим [2].

Аутсорсинг (англ. *outsourcing (outer-source-using)*) представляє собою передачу

компанією окремих бізнес-процесів або виробничих функцій на договірних засадах іншій спеціалізованій компанії (в контексті досліджуваної теми – як правило, аудиторській компанії). Аутсорсинг відрізняється від звичайного договору про надання послуг тривалістю співпраці, тобто послуги зазвичай є епізодичними (разовими), а аутсорсинг – триваюча послуга [2].

Сьогодні в Україні діє Агентство з МСФЗ — акредитований учбовий центр з програм ICFM. Агентство здійснило дослідженням особливостей різних варіантів переходу до подання звітності за МСФЗ - інсорсингу, аутсорсингу та косорсингу і зробило порівняльний аналіз цих варіантів за їх можливостями, прерогативами, ризиками та загрозами. Оцінку здійснювали за трибальною шкалою згідно з переліком найбільш актуальних критеріїв (табл. 1).

Таблиця 1

Результати аналізу можливих варіантів організації переходу до складання звітності згідно з МСФЗ [3]

Критерії	Інсорсинг	Аутсорсинг	Косорсинг
Обґрунтованість професійного судження	1	2	3
Вартість робіт зовнішніх виконавців	1	3	2
Доступ до передового досвіду МСФЗ-звітності та його застосування в майбутньому	2	1	3
Повнота трансформації документального забезпечення фінансової звітності	2	1	3
Можливість отримання консультацій, формування нових знань персоналу компанії	2	1	3
Оперативність реагування на проблеми/завдання, що виникають	3	1	2
Оперативність усунення проблем/завдань, що виникають	3	1	2
Швидкість процесу трансформації	1	2	3
Якість виконаних робіт	1	2	3
Можливість залучення додаткових ресурсів	1	3	2
Ступінь відповідальності за результат діяльності	3	1	2
Ступінь усвідомлення виконуваних робіт	3	1	2
Конфіденційність та розголошення інформації	3	1	2
Підхід до виконання робіт відповідно до стратегії і тактики розвитку підприємства	3	1	2
Якість фінансової МСФЗ - звітності	1	2	3
Всього балів	30	23	37

Косорсинг (англ. *cosourcing* (*co-source-using*)) - змішане використання зовнішнього і внутрішнього джерел/ресурсів, сумісне виконання бізнес-функцій як внутрішнім персоналом компанії, так і ресурсами ззовні. Він являє собою частковий аутсорсинг, гібрид перших двох варіантів, що дозволяє певною мірою нівелювати їх недоліки та загрози і поєднати в собі їх позитивні риси. Косорсинг передбачає спільну

роботу штатних працівників і запрошених аудиторів-фахівців з МСФЗ [2].

Результати дослідження Агентства з МСФЗ показали, що інсорсинг є лідером в питаннях оперативності прийняття рішень, гнучкості процесу трансформації, відповідальності працівників і збереження конфіденційної інформації. Косорсинг створює більші можливості для працівників компанії, що задіяні в процесі переходу на складання звітності згідно з МСФЗ та забезпечує високу якість фінансової звітності. Тоді коли аутсорсинг супроводжується суттєвими ризиками [3].

Таким чином, косорсинг, тобто спільна робота внутрішнього персоналу суб'єкта господарювання та зовнішніх спеціалістів, є оптимальним варіантом організації переходу до складання звітності за МСФЗ.

Література:

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р., № 996-XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=996-14>.
2. Харламова О. В. Варіанти організації процесу переходу на складання фінансової МСФЗ-звітності. БІЗНЕСІНФОРМ – № 9. – '2015: [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.business-inform.net
3. Все о МСФО. Вестник Агентства по МСФО №10 (22) - октябрь 2015: [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://issuu.com/amsfo/docs/___22__10_